

Mit „judeochrześcijańskiego”: współczesne wyrażenie, którego wielu używa, nie rozumiejąc go | 1

W dzisiejszych debatach kulturowych często pojawia się wyrażenie, które brzmi bardzo poważnie i godnie: **„wartości judeochrześcijańskie”**. Politycy, dziennikarze i komentatorzy powtarzają je nieustannie. Brzmi ono solidnie, pojednawczo, niemal święcie.

Jednak gdy zatrzymamy się na chwilę i zastanowimy się, co tak naprawdę oznacza, odkrywamy coś zaskakującego: **jest to stosunkowo nowe i niejednoznaczne określenie, często używane bez historycznej i teologicznej precyzji.**

Ten artykuł nie ma na celu atakowania kogokolwiek ani okazywania pogardy wobec jakiegokolwiek tradycji religijnej. Jego celem jest **jasne wyjaśnienie — z perspektywy teologii chrześcijańskiej — jaka relacja rzeczywiście istnieje między chrześcijaństwem a judaizmem**, jakie fundamentalne różnice je dzielą oraz dlaczego wyrażenie „judeochrześcijański” może być mylące, jeśli używa się go bez odpowiednich wyjaśnień.

Zrozumienie tego nie jest jedynie ćwiczeniem akademickim. **Pomaga nam lepiej zrozumieć naszą wiarę, historię zbawienia oraz miejsce, jakie Jezus Chrystus zajmuje w planie Boga.**

1. Zaskakująco współczesne wyrażenie

Wiele osób uważa, że termin „judeochrześcijański” pochodzi z pierwszych wieków Kościoła. Jednak **tak nie jest.**

Wyrażenie to rozpowszechniło się głównie w **XX wieku**, zwłaszcza po II wojnie światowej, kiedy niektórzy zachodni myśliciele chcieli podkreślić wspólne religijne dziedzictwo Europy i Ameryki.

Używano go, aby powiedzieć:

- że cywilizacja zachodnia ma religijne korzenie,
- że Biblia wywarła wpływ na kulturę,
- oraz że Żydzi i chrześcijanie dzielą pewne elementy etyczne.

Jednak z **ściśle teologicznego punktu widzenia** wyrażenie to może być problematyczne, ponieważ **chrześcijaństwo i judaizm nie są po prostu dwiema gałęziami tej samej**

Mit „judeochrześcijańskiego”: współczesne wyrażenie, którego wielu używa, nie rozumiejąc go | 2

religii.

Wiara chrześcijańska głosi coś radykalnego: **Jezus Chrystus jest ostatecznym wypełnieniem objawienia Boga.**

A to stwierdzenie całkowicie zmienia perspektywę.

2. Chrześcijaństwo narodziło się w judaizmie... ale w nim nie pozostało

Z historycznego punktu widzenia trzeba powiedzieć coś bardzo ważnego:

Jezus, apostołowie i pierwsza wspólnota chrześcijańska byli Żydami.

Chrześcijaństwo narodziło się w łonie narodu Izraela. Jest to fakt historyczny i biblijny.

Sam Jezus mówi:

„Zbawienie pochodzi od Żydów.”
(J 4,22)

Przez wieki Bóg przygotowywał przyście Mesjasza poprzez:

- Prawo Mojżesza
- proroków
- historię Izraela

Cały Stary Testament wskazuje na Chrystusa.

Ale tutaj znajduje się kluczowy punkt: **dla chrześcijaństwa ta historia znajduje swoje spełnienie w Jezusie.**

Jak mówi Ewangelia:

Mit „judeochrześcijańskiego”: współczesne wyrażenie, którego wielu używa, nie rozumiejąc go | 3

„Nie sądzicie, że przyszedłem znieść Prawo albo Proroków; nie przyszedłem znieść, ale wypełnić.”
(Mt 5,17)

Wiara chrześcijańska głosi, że **obietnice dane Izraelowi spełniają się w Chrystusie**.

Dlatego chrześcijaństwo nie jest po prostu kontynuacją judaizmu.

Jest jego **przemieniającym wypełnieniem**.

3. Historyczne rozdzielanie

Po nauczaniu Jezusa wydarzyło się coś decydującego.

Większość religijnych przywódców Izraela **nie uznała Jezusa za Mesjasza**.

To odrzucenie jest wyraźnie widoczne w Ewangeliach i w Dziejach Apostolskich.

Święty Jan wyraża to dramatycznymi słowami:

„Przyszedł do swojej własności, a swoi Go nie przyjęli.”
(J 1,11)

Od tego momentu nastąpiło historyczne rozdzielanie:

- judaizm nadal oczekiwał Mesjasza;
- chrześcijaństwo ogłosiło, że **Mesjasz już przyszedł**.

Ta różnica nie jest drobna.

Jest to **najważniejsza różnica między tymi dwiema religiami**.

Mit „judeochrześcijańskiego”: współczesne wyrażenie, którego wielu używa, nie rozumiejąc go | 4

4. Najważniejsza różnica: kim jest Jezus

Wszystko koncentruje się wokół jednego pytania:

Kim jest Jezus z Nazaretu?

Dla chrześcijanina:

- Jezus jest **Synem Bożym**
- Słowem, które stało się ciałem
- Zbawicielem świata
- zmartwychwstałym Panem.

Jak głosi prolog Ewangelii św. Jana:

„A Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas.”
(J 1,14)

Dla judaizmu natomiast:

- Jezus nie jest oczekiwanym Mesjaszem
- nie jest boski
- nie należy do objawienia Boga.

Ta różnica jest tak głęboka, że **definiuje dwie odrębne religie.**

5. Nowe Przymierze

Kolejnym centralnym punktem teologicznym jest pojęcie **Nowego Przymierza.**

Podczas Ostatniej Wieczerzy Jezus mówi:

Mit „judeochrześcijańskiego”: współczesne wyrażenie, którego wielu używa, nie rozumiejąc go | 5

„Ten kielich to Nowe Przymierze we Krwi mojej.”
(Łk 22,20)

Dla chrześcijaństwa śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa otwierają nowe przymierze między Bogiem a ludzkością.

Oznacza to, że:

- zbawienie nie zależy już od Prawa Mojżeszowego
- lecz od łaski Chrystusa.

Święty Paweł wyjaśnia to bardzo mocno w swoich listach.

W Liście do Galatów pisze:

„Człowiek osiąga usprawiedliwienie nie przez uczynki Prawa, lecz przez wiarę w Jezusa Chrystusa.”
(Ga 2,16)

Ten punkt wywołał wielkie spory w pierwszym Kościele.

Niektórzy chrześcijanie chcieli zachować wszystkie normy judaizmu.

Jednak apostołowie zrozumieli, że **Chrystus zapoczątkował coś nowego.**

6. Uniwersalność chrześcijaństwa

Judaizm jest historycznie związany z narodem Izraela.

Chrześcijaństwo natomiast rodzi się z powołaniem uniwersalnym.

Jezus posyła swoich uczniów słowami:

Mit „judeochrześcijańskiego”: współczesne wyrażenie, którego wielu używa, nie rozumiejąc go | 6

„Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody.”
(Mt 28,19)

Zbawienie nie jest już skierowane do jednego narodu, lecz do całej ludzkości.

Dlatego chrześcijaństwo szybko rozprzestrzeniło się:

- w Imperium Rzymskim
- w Europie
- w Azji
- w Afryce.

Przesłanie było jasne:

Chrystus jest Zbawicielem wszystkich.

7. Dlaczego więc mówi się o „korzeniach judeochrześcijańskich”?

Mimo tych różnic jedno jest pewne:

Chrześcijaństwo **nie może być zrozumiane bez Starego Testamentu.**

Chrześcijanie czczą Pisma Izraela jako **Słowo Boże.**

Biblia chrześcijańska zawiera:

- Stary Testament
- Nowy Testament.

Prorocy, psalmy i historia Izraela są częścią Bożego objawienia.

Święty Paweł używa w Liście do Rzymian bardzo pięknego obrazu: **drzewa oliwnego.**

Mit „judeochrześcijańskiego”: współczesne wyrażenie, którego wielu używa, nie rozumiejąc go | 7

Mówi, że chrześcijanie zostali wszczępieni w drzewo Izraela.

Oznacza to, że **historia zbawienia zaczyna się tam**, choć osiąga swoją pełnię w Chrystusie.

8. Ryzyko powierzchownego języka

Problem pojawia się wtedy, gdy wyrażenie „judeochrześcijański” jest używane w sposób uproszczony.

Czasami służy ono do:

- zacierania różnic religijnych
- redukowania wiary do ogólnego systemu etycznego
- przedstawiania chrześcijaństwa jako zwykłej ewolucji kulturowej.

Ale chrześcijaństwo nie jest jedynie zbiorem wartości moralnych.

Jest przede wszystkim **żywą relacją z Jezusem Chrystusem**.

Święty Piotr powiedział to jasno przed Sanhedrynem:

„Nie ma w żadnym innym zbawienia, gdyż nie dano ludziom pod niebem żadnego innego imienia, w którym moglibyśmy być zbawieni.”
(Dz 4,12)

Centrum chrześcijaństwa nie jest tradycja kulturowa.

Jest nim **sam Chrystus**.

9. Duchowe zastosowania w życiu chrześcijańskim

Zrozumienie tych kwestii nie jest tylko sprawą teoretyczną.

Ma bardzo konkretne konsekwencje dla życia duchowego.

1. Odkryć na nowo centrum wiary

Chrześcijaństwo nie jest jedynie odziedziczoną tradycją.

Jest osobistym spotkaniem z Chrystusem.

2. Czytać całą Biblię w perspektywie chrystocentrycznej

Stary Testament odnajduje swój pełny sens, gdy jest czytany w świetle Jezusa.

Ojcowie Kościoła często powtarzali:

Stary Testament zapowiada Chrystusa, Nowy Go objawia.

3. Żyć wiarą z jasnością

W czasach religijnego zamieszania chrześcijanie są wezwani do tego, aby dobrze rozumieć swoją wiarę i żyć nią konsekwentnie.

10. Powrót do serca chrześcijaństwa

Słowo „judeochrześcijański” może mieć pewne zastosowanie w określonych kontekstach kulturowych lub historycznych.

Jednak z teologicznego punktu widzenia musimy pamiętać o czymś zasadniczym:

Chrześcijaństwo nie jest po prostu jedną z wielu tradycji w historii religii.

Mit „judeochrześcijańskiego”: współczesne wyrażenie, którego wielu używa, nie rozumiejąc go | 9

Jest ogłoszeniem wyjątkowego wydarzenia:

Bóg stał się człowiekiem w Jezusie Chrystusie.

A to wydarzenie zmieniło historię świata.

Dlatego ostatecznie pozostaje to samo decydujące pytanie, które Jezus zadał swoim uczniom:

„A wy za kogo Mnie uważacie?”
(Mt 16,15)

Odpowiedź na to pytanie określa całą wiarę chrześcijańską.

I określa także duchową drogę każdego wierzącego.

Bo bycie chrześcijaninem nie oznacza jedynie przynależności do tradycji kulturowej.

Oznacza **pójście za Chrystusem, zaufanie Mu i pozwolenie, aby Jego życie przemieniło nasze życie.**

To jest prawdziwe serce wiary chrześcijańskiej.